

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 15 juli 2013 inzake de Voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties (33 400-XVI, nr. 156).

De voorzitter van de commissie,
Neppéus

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
- II. Reactie van de Staatssecretaris

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

Melden/wet meldcode

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris over de voortgangsrapportage «Geweld in afhankelijkheidsrelaties. Deze leden hebben hierover nog wel enkele vragen en opmerkingen.

Genoemde leden zijn verheugd met het feit dat de verplichte meldcode kindermishandeling is aangepast met de verplichte kindcheck in ziekenhuizen en huisartsenposten conform de moties Kooiman en Van der Burg/Hilkens.¹ Kan de Staatssecretaris bevestigen of hiermee ook de door deze leden gewenste oudercheck wordt bedoeld?

Kan de Staatssecretaris aangeven welke afspraken er zijn gemaakt met de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's) over de samenwerking met ziekenhuizen en huisartsenposten inzake de invoering van de verplichte kindcheck? Deze leden zijn wel benieuwd hoe om wordt gegaan met ziekenhuizen en huisartsenposten die de verplichte kind- en oudercheck weigeren in te voeren.

In de meldcode is de optie toegevoegd een deskundige op het gebied van letselduiding te raadplegen bij collegiale consultatie. Wordt hierbij expliciet verwezen naar forensisch pediatrische expertise, conform de wens van de leden van de VVD-fractie? Worden forensische artsen pediatrie betrokken bij het ontwikkelen van het stroomschema?

Hoe worden de aanpassingen in de wet naar aanleiding van de moties Van der Burg/Hilkens, Van der Burg c.s.² en Hilkens/Van der Burg³ gecommuniceerd naar alle betrokken organisaties die de meldcode al geïmplementeerd hebben?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) onderzoek heeft gedaan naar de invoering van de meldcode bij de organisaties die onder haar toezicht vallen. Op welke wijze is verder onderzoek gedaan naar de invoering van de verplichte meldcode in organisatie die wel professioneel met kinderen te maken hebben, maar niet onder de Inspectie Jeugdzorg vallen, bijvoorbeeld PGB gefinancierde zorgaanbieders in de particuliere jeugdzorg?

Geldt de verplichte meldcode kindermishandeling ook voor het buitenslands aanbod van jeugdzorg? Zo ja, hoe wordt de implementatie bij dit jeugdzorgaanbod gecontroleerd?

Aanpak kindermishandeling

De leden van de VVD-fractie zijn benieuwd of de aanpassing van de DBC-registratieregels om de behandeling van mishandelde kinderen te financieren een structurele oplossing voor de bekostigingsproblematiek is. Welke consequenties heeft de decentralisatie van jeugdhulp naar de gemeenten voor de financiering? Welke afspraken worden hierover gemaakt met de gemeenten?

¹ Kamerstuk 33062, nr. 12 reps. Nr. 15

² Kamerstuk 33062, nr. 16

³ Kamerstuk 33062, nr. 19

De Staatssecretaris stelt dat het niet eenvoudig is om in kaart te brengen welke effectieve beschikbare interventies bestaan om de psychologische gevolgen van kindermishandeling te behandelen. Kan de Staatssecretaris aangeven of deze behandelingen ook beoordeeld kunnen gaan worden aan de hand van de toegezegde outcome criteria, die eind 2013 beschikbaar zullen komen? Deelt de Staatssecretaris de mening dat outcome resultaten de gemeenten kunnen helpen bij het inkopen van de juiste effectieve behandelingen, na 2015?

Implementatie aanbevelingen Commissie Samson

De leden van de VVD-fractie lezen in de brief dat de Staatssecretaris geen voorstander is van het samenvoegen van de functies pleegzorgmedewerker en gezinsvoogd. Wat betekent dit voor de gedachte achter de decentralisatie van de jeugdzorg, «één gezin, één plan, één regisseur»? Wat betekent de uiteenzetting van de voor- en nadelen van het samenvoegen van de bovengenoemde functies van de Staatssecretaris voor de gemeenten?

Genoemde leden lezen dat naar aanleiding van het onderzoek van Commissie Samson de jeugdzorgsector zijn verantwoordelijkheid neemt en een kwaliteitskader heeft ontwikkeld voor het eigen professionele handelen. Kan de Staatssecretaris beargumenteren waarom deze kwaliteitskader naar zijn mening effectief zal zijn, in plaats van enkel reden voor toename van regeldruk? Wat is het resultaat van het overleg van de Staatssecretaris met de jeugd-GGZ en jeugd-LVG over het toepassen van de «Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik»? Hoe kijken deze sectoren tegen de effectiviteit van de kwaliteitskader aan?

De leden van de VVD-fractie hebben tijdens het debat over het rapport van Commissie Samson gepleit voor het inzetten voor ervaringsdeskundigen in jeugdzorginstellingen. Kan de Staatssecretaris aangeven welke stappen er zijn genomen om ervaringsdeskundigen in te zetten?

Uitvoering project «Aanpak geweld in huiselijke kring»

De leden van de VVD-fractie lezen dat op dit moment de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Federatie Opvang het project «RegioAanpak Veilig Thuis» uitvoeren. Daarbij worden regiovisies opgesteld. Lopen deze regio's parallel met de regionale samenwerkingsverbanden die voor de decentralisatie zijn opgegeven? Zo nee, wat betekent dit voor de uitvoering van deze regionale beleidsplannen omtrent de aanpak van geweld in huiselijke kring?

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen kinderen heeft geconstateerd dat bureaus jeugdzorg en jeugdzorginstellingen moeite hebben met onderkenning van mensenhandel problematiek onder slachtoffers van loverboys. Ze worden vaker voor gedragsproblematiek behandeld, in plaats van voor het slachtofferschap. De leden van de VVD-fractie hebben hier al eerder aandacht voor gevraagd. Welke acties heeft de Staatssecretaris hierop inmiddels genomen? Wat gaat de Staatssecretaris verder doen aan het feit dat bureaus jeugdzorg de problematiek onvoldoende signaleren?

De leden van de VVD-fractie delen de zorgen van de Nationaal Rapporteur dat volwassen of buitenlandse slachtoffers van loverboys wel aangemerkt kunnen worden als slachtoffers van mensenhandel terwijl minderjarige Nederlandse slachtoffers vaker in jeugdzorginstellingen voor gedragsproblematiek behandeld worden. Hoe gaat de Staatssecretaris deze discrepantie oplossen?

Daderaanpak

Ook voor de daderaanpak in het strafrecht vinden de leden van de VVD-fractie het van belang dat de mogelijkheid van letselduiding bij mogelijke gevallen van kindermishandeling scherp op het netvlies van het Openbaar Ministerie (OM) staat. Op welke wijze wordt forensisch pediatrie expertise betrokken bij de nieuwe OM-aanwijzing «geweld in afhankelijkheidsrelaties»? Hoe is de financiering vanuit de justitiekant voor deze expertise geregeld?

Genoemde leden hebben met veel belangstelling de ontwikkelingen in Rotterdam gevolgd inzake het inzetten van het tijdelijk huisverbod bij kindermishandeling. Kan de Staatssecretaris aangeven welke de resultaten zijn en wat hij met deze resultaten gaat doen? Zijn er nog meer gemeenten die gebruik maken van dit middel? Hoe worden zij betrokken bij de vervolgstappen die de Staatssecretaris gaat nemen?

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties. Genoemde leden onderschrijven het uitgangspunt van dit kabinet dat geweld in afhankelijkheidsrelaties onaanvaardbaar is en moet worden opgespoord en bestraft. Of het nu om kinderen, partners of ouderen gaat: eenieder moet zich zowel thuis als in een instelling veilig kunnen voelen. De leden van de PvdA-fractie lezen in het rapport van de Inspectie Jeugdzorg over de invoering van de meldcode dat het nog geen gemeengoed is dat organisaties periodiek een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) van hun medewerkers vragen (bijvoorbeeld elke 3 of 4 jaar). Zij vragen de Staatssecretaris welke redenen daaraan ten grondslag liggen. Hoe denkt de Staatssecretaris over verplichte periodieke screening van jeugdzorgmedewerkers in het kader van preventie en goede hulpverlening? Kunnen genoemde leden een inschatting ontvangen van de kosten die daarmee gemoeid zouden zijn?

Voorts lezen deze leden dat waar van toepassing in het stroomschema naar forensisch medische expertise voor kinderen zal worden verwezen. Genoemde leden vragen in dat verband of het stroomschema conform de motie Van der Burg c.s. zal worden aangepast opdat bij letselduiding bij een kind altijd forensisch medische expertise voor kinderen zal worden ingeschakeld. Binnen welke termijn zal het stroomschema forensisch medische expertise voor kinderen worden vastgesteld?

Per 1 januari 2015 zullen gemeenten verantwoordelijk worden voor de organisatie van een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK). De leden van de PvdA-fractie lezen in de Kinderrechtenmonitor 2013 dat Jeugdzorg Nederland geen zicht heeft op wat er met een kind gebeurt nadat er een vermoeden van kindermishandeling is gemeld bij het AMK. Genoemde leden vragen of de Staatssecretaris bereid is aan te sturen op inzicht in de vragen als hoeveel kinderen worden naar welke instanties overgedragen, met welk doel, voor welke zorg en met welk effect op hun veiligheid en welzijn. Verder vragen zij hoe de teams binnen de AMHK's er precies uit zullen komen te zien. Wat is de samenstelling van de teams en welke minimale medische expertise zal daarbinnen aanwezig zijn?

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat er nog veel onduidelijk is over welke interventies effectief zijn in het voorkomen of stoppen van kindermishandeling en dan vooral over de aanpak van emotionele mishandeling of verwaarlozing. Hoe denkt de Staatssecretaris daarover en is hij bereid nader onderzoek te laten verrichten naar de effectiviteit van interventies in het voorkomen en stoppen van de verschillende vormen van kindermishandeling? In welke onderzoeken naar interventies investeert de Staatssecretaris momenteel?

Verder vernemen genoemde leden graag het standpunt over de bewaartermijnen van dossiers in de jeugdzorg. Vormen de wettelijke bewaartermijnen een probleem en zo ja, in welke zin?

Ook lezen zij dat er in het veld behoefte is aan wetenschappelijke kennis over de vraag welke (zo mogelijk te beïnvloeden) factoren eraan bijdragen dat een kind dat slachtoffer is geweest van seksueel misbruik, vervolgens in de jeugdzorg nogmaals slachtoffer wordt of soms juist zelf dader.

Wanneer kan de Kamer de uitwerking van de vraagstelling verwachten? Voorts zijn deze leden van mening dat er meer aandacht voor seksualiteit en seksuele weerbaarheid moet komen binnen zowel het reguliere als speciale onderwijs. In dat verband vragen zij welke initiatieven er momenteel lopen en of ze voldoende effectief zijn.

Verder vinden de leden van de PvdA-fractie het onverteerbaar dat jongeren in residentiële instellingen 2,5 keer meer misbruik rapporteren dan gemiddelde Nederlandse jongeren en dat uit huis geplaatste kinderen met een licht verstandelijke beperking nog eens 3 keer vaker slachtoffer lijken te worden dan uit huis geplaatste kinderen zonder verstandelijke beperking. In het verlengde van het voorgaande zijn genoemde leden van mening dat bij een verhoor van personen met een verstandelijke beperking en kinderen elke suggestie in de vraagstelling moet worden vermeden om de betrouwbaarheid van een verhoor te kunnen waarborgen. Hoe denkt de Staatssecretaris hierover en in hoeverre wordt er gebruik gemaakt van kindvriendelijke dan wel speciale verhoorstudio's en verhoorders?

Ook vinden zij het belangrijk dat de aanpak van huwelijksdwang en achterlating de prioriteit krijgt die het verdient. Deze leden zijn positief over de zaken die de Staatssecretaris reeds in gang heeft gezet maar vragen zich daarbij wel op welke wijze het signaleren van beide verschijnselen verbeterd zal worden. Wat moeten genoemde leden zich precies voorstellen bij een directer handelen in het buitenland?

Op 14 november 2012 heeft Nederland het Verdrag ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (CAHVIO-Verdrag) van de Raad van Europa ondertekend. Genoemde leden vragen in het licht van het voorgaande binnen welke termijn de benodigde uitvoeringswetgeving ter implementatie van het verdrag gereed zal zijn en wanneer kan de Kamer de impactanalyse verwachten.

Verder vraagt deze leden op welke wijze de ZSM-werkwijze van het OM bijdraagt aan de aanscherping van het opsporings- en vervolgingsbeleid van geweld in huiselijke kring en op welke manier schuurt deze werkwijze aan tegen de «Code Rood» aanpak. Wat zijn de effecten van de ZSM-werkwijze op de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties en waar blijkt dat uit?

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat de omgang van politie en OM met slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) nog voor verbetering vatbaar is. In het verlengde daarvan zijn genoemde leden benieuwd naar de wijze waarop politie en OM omgaan met ernstige incidenten, al dan niet met fatale afloop. Vindt er altijd een interne dan wel externe evaluatie plaats over de gang van zaken? Genoemde leden zijn verder van mening dat de aanpak van GIA valt of staat met de handelwijze van een professional, dus na een bedreigende situatie of melding van GIA moet er altijd actief door politie onderzocht worden welke (mogelijke) risico's er zijn, dan wel actief contact worden opgenomen met betreffende partijen.

Tot slot zijn de leden van de PvdA-fractie verheugd dat de strafmaatrichtlijn voor kindermishandeling inmiddels ontwikkeld is maar vragen wel of de registratie van kindermishandelingszaken in de gehele strafrechtsketen inmiddels sluitend is. Uit onderzoek blijkt immers dat op verschillende momenten in de informatieketen (aangifte, besluit tot vervolging, berechting) de zaken betreffende kindermishandeling lastig op te sporen zijn.

Vragen en opmerkingen van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties. Genoemde leden delen het uitgangspunt dat geweld in afhankelijkheidsrelaties onaanvaardbaar is. Naar aanleiding van deze voortgangsrapportage hebben zij een aantal vragen en opmerkingen.

Genoemde leden willen graag weten of het aantal meldingen van geweld is toegenomen sinds de introductie van de meldcode. Als dat het geval is, hoe groot is deze stijging van meldingen en in hoeverre was er ook sprake daadwerkelijk sprake van geweld?

Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel meldingen betrekking hadden op ouderenmishandeling? Kan daarbij het aantal meldingen uitgesplitst worden naar de vorm van mishandeling (bijvoorbeeld financiële uitbuiting, lichamelijk geweld, enz.)? Heeft de Staatssecretaris er zicht op door wie ouderen mishandeld worden? Zo ja, kan hij deze gegevens met de Kamer delen?

Genoemde leden missen in de voortgangsrapportage gegevens over het meldpunt ouderenmishandeling. Hoeveel meldingen zijn er inmiddels bij het meldpunt binnen gekomen? Wat is er met deze meldingen gedaan? Door wie wordt er bij het meldpunt ouderenmishandeling gemeld?

Is de Staatssecretaris voornemens om een VOG verplicht te stellen voor iedereen die in de zorg werkt? Zo nee, waarom niet?

De leden van de PVV-fractie willen graag dat ouderen de mogelijkheid krijgen om hun ernstige klachten direct bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) te melden. Is de Staatssecretaris bereid dit te bewerkstelligen?

In het geval er sprake is van geweld in een afhankelijkheidsrelatie, zal het OM volgens de richtlijnen een 33% zwaardere straf eisen. Deze leden vinden dit percentage veel te laag en zien dit liever opgehoogd worden naar 200%. Is de Staatssecretaris bereid deze wens in te willigen?

Genoemde leden zijn blij met het draagvlak voor het hanteren van een zwarte lijst voor zorgmedewerkers. In de voortgangsrapportage geeft de Staatssecretaris aan dat er uit meerdere regio's belangstelling is getoond voor de zwarte lijst. Is de Staatssecretaris bereid om de zwarte lijst landelijk uit te rollen?

De leden van de PVV-fractie vragen hoeveel uithuisplaatsingen er dit jaar plaatsgevonden hebben. Wie draaide op voor deze kosten? Kan de Staatssecretaris aangeven of er verschillen bestaan tussen regio's? Indien die verschillen er zijn, kan de Staatssecretaris aangeven waarom deze verschillen bestaan?

De Staatssecretaris spreekt over een «wegwijzer» voor ouders en zorgprofessionals die in elke stap in de keten per doelgroep naar materiaal verwijst. Wanneer kunnen we deze wegwijzer verwachten? Heeft de Staatssecretaris zicht op de bezetting van de speciale opvangplekken voor ouderen in Den Haag? Is hij voornemens tot landelijke uitbreiding van crisisplekken speciaal voor ouderen?

De leden van de PVV-fractie vragen wanneer de richtlijn ouderenmishandeling zal verschijnen. Kan de Staatssecretaris daar uitsluitel over geven? De richtlijn sluit aan bij het voorstel van de beginselenwet AWBZ-zorg schrijft de Staatssecretaris. Genoemde leden willen weten waar de richtlijn nu bij aansluit, aangezien de Staatssecretaris de Beginselenwet heeft ingetrokken.

Kan de Staatssecretaris al meer duidelijkheid geven op welke wijze de geslaagde pilots in de veiligheidshuizen landelijk uitgerold worden?

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP- fractie hebben kennisgenomen van de voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties en de bijbehorende bijlagen. Genoemde leden constateren dat er veel gebeurt op het onderwerp, maar constateren tevens dat niet alles voortvarend wordt opgepakt. Zij pleiten daarom voor daadkracht en het gevoel van urgentie bij de Staatssecretaris omdat het gaat om kwetsbare kinderen en volwassenen.

Inleiding

De leden van de SP- fractie betreuren het dat er op veel uitkomsten gewacht moet worden, zoals op het advies van de Raad van State over de minimumeisen van de meldcode, op resultaten van de business case forensisch onderzoek in strafrechtelijke zaken en de op de visie over de organisatie van forensisch onderzoek of het onderzoek van ZonMw naar de multidisciplinaire aanpak. Daarnaast geeft de Staatssecretaris aan op veel punten terug te komen in de volgende voortgangsrapportage. De leden van de SP-fractie vragen waarom de afzonderlijke stukken zo lang op zich laten wachten. Daarnaast willen deze leden weten op welke manier de Staatssecretaris het overzicht houdt in de beschikbare informatie en hoe deze doeltreffend wordt verwerkt in de praktijk. Door de vele initiatieven en onderzoeken bestaat de kans door de bomen het bos niet meer te zien, waardoor belangrijke kennis en kunde ondergesneeuwd kunnen raken. De leden vernemen graag hoe dit wordt voorkomen. Het bovengenoemde maakt de leden van de SP-fractie bezorgd om de overheveling van de jeugdzorg naar de verantwoordelijkheid van afzonderlijke gemeenten. Op welke manier gaat de (versnipperde) kennis worden verzameld en worden overgedragen aan gemeenten? Hoe kan de Staatssecretaris ervoor zorgen dat gemeenten zullen werken met een effectieve methoden om kindermishandeling te voorkomen, bespreekbaar te maken, te signaleren, te stoppen en voor een goede behandeling en nazorg te zorgen?

Deelt de Staatssecretaris de mening dat vormen van geweld in verschillende afhankelijkheidsrelaties niet over één kam geschoren moeten worden? De aanpak en het voorkomen van oudermishandeling of gehandicaptenmishandeling is een andere dan kindermishandeling of huiselijk geweld bijvoorbeeld. Is de Staatssecretaris dan ook van mening dat de Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG) en de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) niet moeten fuseren?

Voor de aanpak van kindermishandeling wordt volgend jaar 4,3 miljoen euro uitgetrokken. De leden van de SP- fractie willen weten hoeveel geld er in 2014 beschikbaar is voor de aanpak van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Graag zien zij een overzicht tegemoet van de budgetten met de bijbehorende groepen; kinderen, ouderen, mensen met een beperking en huiselijk geweld. Daarbij volgt de vraag waarop de Staatssecretaris de hoogte van deze budgetten baseert.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Bijna driekwart van de organisaties in de jeugdzorg heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Een kwart van het personeel in de jeugdzorg is nog niet geschoold in het werken met de meldcode. Op welke wijze gaat de Staatssecretaris stimuleren, dat alle organisaties een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling hebben, en dat alle medewerkers zijn geschoold om de meldcode te hanteren? Per wanneer zal dit gereed zijn?

Het toezicht over het hanteren van de meldcode mogen de gemeenten, als het aan de Staatssecretaris ligt, zelf bepalen. De leden van de SP-fractie

vragen om een overzicht op welke manieren de gemeenten dit toezicht houden en vragen of dit toezicht toereikend wordt geacht. Graag zien deze leden een uitsplitsing naar kinderopvang, jeugdbeleid, onderwijs en jeugdzorg.

De leden van de SP-fractie willen ook weten waarom 87% van organisaties, die met kinderen werken, over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) beschikt van hun medewerkers en wanneer dat 100% zal zijn.

Taskforce Kindermishandeling

De leden van de SP-fractie kunnen zich vinden in de woorden van de voorzitter van de Taskforce dat er meer vaart gemaakt moet worden met opleidingen, zodat mensen die met kinderen werken goed geschoold zijn in het herkennen en handelen bij (een vermoeden) van kindermishandeling. Volgens Taskforce ontbreekt de urgentie bij het Ministerie VWS om te zorgen dat professionals goed opgeleid zijn om geweld in afhankelijkheidsrelaties (waaronder kindermishandeling) te signaleren en te behandelen. De leden van de SP-fractie vinden het gebrek aan urgentie zeer afkeurenswaardig en eisen een omslag van de Staatssecretaris. Graag vernemen zij op welke wijze de Staatssecretaris vaart maakt en gaat maken met het scholen van alle mensen die met kinderen werken, en hoe er gezorgd wordt voor voldoende na- en bijscholingen.

Het verontrust de leden van de SP-fractie dat bij «evalueren van regierol gemeenten kindermishandeling»(actie 2) te lezen is dat de criteria voor het zicht krijgen op de regierol van de gemeenten ten aanzien van kindermishandeling nog moeten worden vastgesteld. Hoe worden deze criteria vastgesteld en wanneer zijn ze gereed?

De leden van de SP-fractie lezen dat de continuering van de helpdesk «Stop it Now» (actie 8) onzeker is door een gebrek aan structurele financiering. Een subsidie, die werd verstrekt door het Ministerie van VWS, liep tot de zomer 2013. De inzet om kindermishandeling te voorkomen strookt niet met het stoppen van een subsidie aan een helpdesk dat als doel heeft van potentiële daders op te sporen en te stoppen. Kan de Staatssecretaris dit uitleggen?

Genoemde leden lezen dat er zorgen bestaan bij het Ministerie van VWS over de samenwerking bij informatie-uitwisseling tussen professionals (actie 17). Kan de Staatssecretaris een overzicht verstrekken van de knelpunten en daarbij mogelijke oplossingen?

De leden van de SP-fractie vragen of er geen dubbel werk wordt gedaan door de Taskforce Kindermishandeling en de Nationaal Rapporteur mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen. Hoe verhouden deze inspanningen zich tot elkaar?

Forensische expertise

In de volgende voortgangsrapportage van Taskforce kindermishandeling komt te staan hoe de landelijke bekostiging van forensisch medische expertise beschikbaar zal blijven. Het bevreemdt de leden van de SP-fractie dat de VNG besluit welke diensten door landelijke bekostiging worden geleverd en zij willen daar een uitleg over. Het is immers een breed gedragen wens van de Kamer om forensisch medisch onderzoek te borgen en de polikliniek Kindermishandeling hiervoor structureel te financieren. Kan de Staatssecretaris uitleggen hoe het besluit van de VNG zich daartoe verhoudt. Zou het besluit niet bij de Kamer moeten liggen omdat het om landelijke bekostiging gaat? Graag een toelichting op dit punt.

Dubbele toestemmingsvereiste bij behandelen van kinderen

De leden van de SP-fractie hebben in januari 2013 gevraagd naar de mogelijkheid om de verplichting dat beide ouders toestemming moeten geven, in bepaalde omstandigheden kan worden opgeheven. Zij constateren met tevredenheid dat er hierover een gesprek heeft plaatsgevonden met professionele organisaties en het Ministerie van VWS. Genoemde leden willen graag weten of en zo ja, welke aanpassing van de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo) de regering voor gaat stellen om zodoende de start van hulpverlening voor een kind te vergemakkelijken.

Implementatie aanbevelingen Commissie Samson

Het doet de leden van de SP-fractie goed om te merken dat jeugdzorgorganisaties het thema van seksuele ontwikkeling en seksueel geweld (verder) hebben opgepakt. Het is voor deze leden van belang dat de aanbevelingen naar aanleiding van de pittige conclusies van de Commissie Samson niet in een la verdwijnen, maar worden uitgevoerd. Genoemde leden willen weten op welke concrete manieren de Staatssecretaris een vervolg geeft aan het Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik, zowel in brede zin, als in de jeugdzorg zelf. Deze leden achten het van belang dat in brede zin, maar ook in smalle zin voldoende aandacht en actie blijvend volgen op de aanbevelingen van de Commissie Samson en zien graag een toelichting van de Staatssecretaris.

De Commissie Samson heeft gezegd dat de implementatie van de aanbevelingen uit het rapport knellen met de overheveling van de verantwoordelijkheid van de jeugdzorg naar de gemeenten. Ook de commissie die het Kwaliteitskader naar aanleiding van de aanbevelingen van de Commissie Samson opstelde, concludeert dit. De leden van de SP-fractie vragen welke lessen de Staatssecretaris uit die bevindingen trekt en of hij nog van mening is dat de nieuwe Jeugdwet zo snel mogelijk moet worden behandeld in de Tweede Kamer. Hoe kan de Staatssecretaris garanderen dat de aanbevelingen van de Commissie Samson daadwerkelijk werkelijk worden uitgevoerd?

De Commissie Samson concludeerde dat jeugdbeschermers nu al te weinig tijd hebben. Zij hebben een gemiddelde caseload van 15 kinderen. Wat gaat de Staatssecretaris doen om meer tijd voor hen vrij te maken nu en in de toekomst?

Op welke wijze stelt de Staatssecretaris zich blijvend verantwoordelijk op, nadat de regering dit jaren heeft nagelaten? Hoe verhoudt deze verantwoordelijkheid zich tot de bezuinigingen op de jeugdzorg en daarmee ook het voorkomen en stoppen van kindermishandeling?

De leden van de SP-fractie vinden in het Kwaliteitskader niet alle aanbevelingen van de Commissie Samson terug. Genoemde leden vragen dan ook om per weggelaten aanbeveling een motivatie hiervoor te geven. Een voorbeeld hiervan is het weglaten van de aanbeveling dat het Ministerie van VWS meer verantwoordelijkheid moet nemen.

Ook willen zij een reactie op de uitwerking van de aanbeveling om decentralisatie van residentiële jeugdzorg en pleegzorg pas naar de gemeenten te laten doorgaan, als de gemeenten hiervoor voldoende kennis in huis hebben.

De leden van de SP-fractie zijn blij dat slachtoffers van misbruik in de jeugdzorg erkenning krijgen en dat zij in aanmerking komen voor een schadevergoeding. Genoemde leden willen weten hoeveel aanvragen er zijn gedaan voor schadevergoeding en hoeveel er zijn afgewezen. Tevens vernemen zij graag op welke gronden er afwijzingen plaatsvinden. De Staatssecretaris heeft eerder aangegeven om meer aandacht te geven aan seksuele vorming in het basis en voortgezet onderwijs. Seksuele weerbaarheid en diversiteit moeten beter bespreekbaar zijn. Bovendien

kunnen leerkrachten een belangrijke rol spelen in het voorkomen en signaleren van mishandeling en/of misbruik. De leden van de SP-fractie vernemen graag op welke manieren aan bovenstaande punten wordt gewerkt en wat de laatste stand van zaken in is het overleg tussen de Ministeries van VWS en OCW op dit punt.

Beperkt weerbaar

De leden van de SP-fractie hebben vernomen dat er verschillende initiatieven zijn om mensen met een beperking meer weerbaar te maken tegen seksueel geweld en om ouders en hulpverleners signalen van grensoverschrijdend gedrag beter te herkennen. Deze leden vragen in hoeverre de verschillende initiatieven papieren plannen zijn, en welke concreet in de praktijk worden gebracht. Kan een overzicht worden gegeven van alle initiatieven en projecten en hoe deze in de praktijk worden ingezet?

Het valt de leden van de SP-fractie op dat er een aantal zaken uit het rapport «Beperkt weerbaar» niet worden benoemd, hoewel zij wel een vervolg verdienen. Deze leden vragen wat er is gedaan om daders van seksueel geweld in de gehandicaptenzorg gericht op te sporen en aan te pakken, zoals de regering eerder schreef.⁴

De leden van de SP-fractie vragen naar de ervaringen bij het «Meldpunt IGZ» als het gaat om seksueel geweld in de gehandicaptenzorg. Hoeveel meldingen zijn er tot nu toe binnen gekomen en wat is er met die meldingen gebeurd?

Daarnaast vragen zij ook om een stand van zaken over het doorbreken van de intergenerationele overdracht van geweld wat betreft ouderenmishandeling, kindermishandeling en gehandicaptenmishandeling afzonderlijk.

Aanpak geweld in huiselijke kring

Graag vernemen de leden van de SP-fractie de stand van zaken omtrent het nieuwe, objectieve verdeelmodel van Rijksmiddelen, hoe de objectieve uitgangspunten eruit zien en hoe deze tot stand zijn gekomen.

Ouderenmishandeling

De richtlijn ouderenmishandeling wordt een algemene richtlijn: «veilige zorgrelatie». De leden van de SP-fractie vragen waarom hiervoor wordt gekozen. Waarom wordt er geen onderscheid gemaakt tussen lichamelijk en verstandelijk beperkte mensen, en waarom wordt er geen onderscheid gemaakt tussen thuiszorg en zorg in een instelling? Genoemde leden willen er nogmaals op wijzen dat verschillende kwetsbare groepen niet over één kam geschoren mogen worden.

Voorts vragen zij waarom de Staatssecretaris geen onderscheid maakt tussen vrijwilligers, betaalde zorgverleners en zorgaanbieders. Deze leden zien een overlap, maar menen ook dat verschil in aanpak en benadering nodig is om effectief mishandeling te kunnen signaleren, het bespreekbaar te maken en het te stoppen. Kan de Staatssecretaris motiveren waarom zij dit wel of niet met de leden van de SP-fractie eens is. Voorts willen zij weten of kostenoverwegingen de reden zijn om alle zorgverleners en instellingen hetzelfde te benaderen.

Is de Staatssecretaris van mening dat een handreiking voor gemeenten een adequaat en afdoende instrument is om de mishandeling van ouderen te voorkomen en te stoppen? Zeker gezien het feit dat er niet vaker is overgegaan tot een huisverbod. Daarom vragen genoemde leden om concrete daden en geen geduldig papier. Zij pleiten wederom voor daadkracht en urgentie bij de Staatssecretaris, zowel als het gaat om

⁴ Kamerstuk 24170, nr. 128

fysieke mishandeling van ouderen, als om bij financiële uitbuiting. Graag hierop een toelichting van de Staatssecretaris.

Aanpak van daders

De leden van de SP-fractie vragen om een toelichting op de vertraging in de verbetering van de bewijsvoering en dossiervorming bij de aanpak van daders. De leden zien graag een stand van zaken op dit punt tegemoet. Daarnaast vragen zij of er al een aantal zaken zijn doorgestroomd naar het strafrecht, zoals de bedoeling was van de Minister van Veiligheid en Justitie.

De leden van de SP-fractie lezen in de voortgangsrapportage dat er goede ervaringen zijn opgedaan als het gaat om een «frequent een multidisciplinair casusoverleg» zodat zaken snel konden worden aangepakt en geweld kon worden gestopt. Door een snelle en gerichte aanpak via het casusoverleg kon in gevallen waar kinderen bij betrokken waren eerder geïntervenieerd worden. De leden van de SP-fractie achten dit van groot belang en vragen hoe deze ervaring en kennis wordt geïmplementeerd bij de hulpverlening en bij de aanpak van daders. Op welk manier gaat de Staatssecretaris de gesignaleerde knelpunten verbeteren, zoals voldoende kennis over welke informatie wel en niet uitgewisseld mag worden? Is de Staatssecretaris van plan om deze manier van werken ook in de rest van het land te gebruiken en zo ja, op welk termijn?

Vragen en opmerkingen van de D66-fractie

Deze leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris met betrekking tot de voortgang van het beleid inzake geweld in afhankelijkheidsrelaties. Deze leden willen nog enkele vragen en opmerkingen aan de Staatssecretaris voorleggen.

Melden/wet meldcode

De leden van de D66-fractie onderkennen het belang en de waarde van de invoering van de regelgeving met betrekking tot een verplichte meldcode bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Het is immers belangrijk voor professionals om te weten hoe omgegaan moet worden met de meldcode. Zullen vrijwilligers ook gestimuleerd worden in het toepassen van de meldcode? Daarnaast geeft de Staatssecretaris aan blij te zijn met de resultaten van het onderzoek «Invoering van de meldcode in de jeugdzorg» van de Inspectie Jeugdzorg. Deze leden zouden graag een update krijgen van de status van de organisaties die de meldcode nog niet volledig hebben ingevoerd. Daarnaast vragen zij van de Staatssecretaris informatie over hoe gebruik van de meldcode wordt gecontroleerd.

Meldcode in jeugdzorg

De leden van de D66-fractie vinden het goed te horen dat een groot deel van de jeugdzorgorganisaties beschikt over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) van de medewerkers die contact hebben met cliënten. Deze leden vragen of dit ook het geval is bij de vrijwilligers die veel contact hebben met cliënten en bijvoorbeeld taxichauffeurs die cliënten vervoeren. Daarnaast vragen zij of een VOG voldoende waarborg biedt. Zou er in de sollicitatieprocedure niet meer aandacht besteedt moeten worden aan seksueel misbruik, door bijvoorbeeld te vragen naar referenties? Graag vernemen deze leden de mening van de Staatssecretaris hierover.

AMHK

De leden van de D66-fractie vinden het van essentieel belang dat de decentralisatie van een Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) naar de gemeenten zorgvuldig gebeurt. Daarom zouden deze leden graag meer informatie willen ontvangen van de Staatssecretaris over het ondersteuningsprogramma AMHK onder leiding van de VNG en over de rol van de betrokken veldpartijen.

Onderzoek Marokkaans-Nederlandse criminele jongens

De leden van de D66-fractie missen een reactie op het proefschrift van mevrouw drs. A. Lahlah over het onderzoek naar Marokkaanse criminele jongens dat op 20 september jl. is gepubliceerd. Nu de resultaten van het onderzoek bekend zijn vragen deze leden of de Staatssecretaris kan zeggen of deze resultaten aansluiten bij het huidige beleid of dat nieuwe acties ingezet dienen te worden zoals al gevraagd door mevrouw Bergkamp in het algemeen overleg kindermishandeling, gehouden op 27 maart 2013.

Genoemde leden missen in de reactie van de Staatssecretaris op de motie van mevrouw Bergkamp over slachtoffers van verwaarlozing⁵ het plan van de Staatssecretaris wat concreet de aanpak is om kindermishandeling in de vorm van verwaarlozing te signaleren en te voorkomen. Zij verzoeken de staatsecretaris hierop nader in te gaan.

Effectieve interventies

De leden van de D66-fractie missen in de reactie van de Staatssecretaris naar aanleiding van de motie-Bergkamp⁶ in het onderzoeken van de effectiviteit van methoden en programma's die in Nederland worden ingezet om kindermishandeling en huiselijk geweld te voorkomen, informatie over methoden en programma's die internationaal gebruikt worden. Zeker om dat de Staatssecretaris in haar brief meldt dat veel onderzoek naar seksueel misbruik van jongeren in instellingen wordt gedaan in Engeland.

Effectieve interventies

De leden van de D66-fractie vragen of de Staatssecretaris voldoende toezicht heeft op het gebruik van methoden en programma's in Nederland. Recente gebeurtenissen maken nogmaals duidelijk dat patiënten niet zomaar als proefkonijnen gebruikt zouden mogen worden bij het uitproberen van een nieuwe methode, er moet duidelijke toezicht en controle hierop zijn. Is dat op dit moment het geval? Graag horen deze leden hierover de mening van de staatsecretaris.

De leden van de D66-fractie missen in de reactie van de Staatssecretaris naar aanleiding van de motie-Bergkamp/Kooiman⁷ maatregelen waardoor slachtoffers weten hoe en waar ze hun dossiers kunnen verkrijgen. Deze leden verzoeken daarom, om naast het informeren van de lotgenotenorganisaties, ook via andere wegen zo breed mogelijk te communiceren op basis waarvan duidelijk wordt voor slachtoffers waar en hoe ze hun dossier kunnen inzien. Graag ontvangen deze leden een nadere reactie van de Staatssecretaris.

⁵ Kamerstuk 31015, nr. 87

⁶ Kamerstuk 33062, nr. 17

⁷ Kamerstuk 33425, nr. 6

Wetsvoorstel professionalisering

De leden van de D66-fractie stellen vast dat beroepsverenigingen richtlijnen ontwikkelen voor de jeugdzorg in het kader van de verdere professionalisering van de jeugdzorgsector. In de richtlijnen pleegzorg en residentiële zorg krijgt het onderwerp seksueel misbruik aparte aandacht. De richtlijn uithuisplaatsing is al in vergevorderd stadium van voorbereiding waardoor het niet zeker is dat seksueel misbruik ook bij deze richtlijn afzonderlijk aandacht krijgt. Deze leden zijn van mening dat een grondige professionalisering van de jeugdzorgsector zeer belangrijk is. Daarom zijn deze leden van mening dat de Staatssecretaris er toch op moet toezien dat seksueel misbruik ook bij de richtlijn uithuisplaatsing een bijzondere plek krijgt. Zij horen graag de mening en de plannen van de staatssecretaris ter zake.

Tweede fase verkenningen multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek

De leden van de D66-fractie vragen van de Staatssecretaris een bredere toelichting bij de keuze om niet de aanbevelingen om longitudinaal onderzoek te doen op volgen. Deze leden achten dat bij onderzoek naar de effecten van interventies en instrumenten tegen kindermishandeling juist longitudinaal onderzoek van belang is. Zij dringen er daarom op aan om het huidige onderzoek verder voort te zetten in een longitudinaal onderzoek. Wat vindt de staatssecretaris van dit idee?

Verscherpte aanpak van de ernstige vormen van geweld in huiselijke kring

De leden van de D66-fractie hechten veel belang aan multidisciplinaire samenwerking tegen geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarom dringen deze leden erop aan om het succes van de aanpak van de pilot «Code Rood» door te zetten. Zij vernemen dan ook graag van de Staatssecretaris wat de plannen zijn met betrekking tot Code Rood-pilot? Daarnaast wordt op dit moment de ZSM-aanpak in Nederland ingevoerd. Genoemde leden vragen of de uitkomsten van de pilots «Code Rood» worden meegenomen in de doorontwikkeling van ZSM in Nederland. Is er genoeg expertise op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties aan de ZSM tafel? De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het feit dat het Openbaar Ministerie een terugtrekkende beweging maakt uit de Veiligheidshuizen door de inrichting van ZSM. Uit de pilot «Code Rood» komt juist naar voren dat een samenwerking van de verschillende instanties uit de zorg en justitie effectief werkt in het stoppen van geweld. Herkent de Staatssecretaris deze beweging en hoe is de Staatssecretaris van plan om de betrokkenheid van de justitie in dergelijke zaken te garanderen? De leden van de D66-fractie constateren dat er op dit moment door middel van veel verschillende projecten in samenwerking met veel verschillende instanties gewerkt wordt aan het aanpakken van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dit zorgt ervoor dat de regie over het totaal beeld moeilijk wordt. Deze leden zouden graag van de Staatssecretaris horen hoe controle over al deze projecten wordt gedaan en wat de rol is van de staatssecretaris in het geheel? Daarnaast horen deze leden graag van de Staatssecretaris hoe hij het effect van het totale beleid gaat meten en onderbouwen.

II. Reactie van de Staatssecretaris